

ΦΦΑ01: ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ – ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Διδάσκων: Στέφανος Ματθαίος

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΜΕΘΟΔΟΙ, ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

- Jäger, G. *Einführung in die Klassische Philologie*. Μόναχο 1990³ (= Εισαγωγή στην κλασική φιλολογία, μτφρ. Δ.Ι. Ιακώβ & Μ. Πεχλιβάνος. Αθήνα 1987)
- Βουρβέρης, Κ.Ι. *Εισαγωγή εἰς τὴν ἀρχαιογνωσίαν καὶ τὴν κλασσικήν φιλολογίαν*. Αθήνα 1967
- Alvoni, G. *Altertumswissenschaft digital: Datenbanken, Internet und e-Ressourcen in der altertumswissenschaftlichen Forschung (Studienbücher Antike 5)*. Hildesheim 2001
- Πίκουλας, Γ.Α. *Εισαγωγή στήν ἀρχαία ἐλληνική ἱστορία καὶ ἀρχαιογνωσία*. Αθήνα 2006
- Nesselrath, H.-G. (επιμ.). *Einleitung in die griechische Philologie*. Στουτγάρδη & Λιψία 1997 (= *Εισαγωγή στην Αρχαιογνωσία*. Τόμ. Α': Αρχαία Ελλάδα, επιμ. Δ.Ι. Ιακώβ & Α. Ρεγκάκος. Αθήνα 2001)
- Graf, F. (επιμ.). *Einleitung in die lateinische Philologie*. Στουτγάρδη & Λιψία 1997 (= *Εισαγωγή στην Αρχαιογνωσία*. Τόμ. Β': Ρώμη, μτφρ. και επιμ. Δ.Ζ. Νικήτας. Αθήνα 2001)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

- Pfeiffer, R. *History of Classical Scholarship from the Beginnings to the End of the Hellenistic Age*. Οξφόρδη 1968 (= Ιστορία τῆς κλασσικῆς φιλολογίας ἀπό τῶν ὀρχῶν μέχρι τοῦ τέλους τῶν ἐλληνιστικῶν χρόνων, μτφρ. Π. Ξένος. Αθήνα 1972)
- Pfeiffer, R. *History of Classical Scholarship from 1300 to 1850*. Οξφόρδη 1972 (= Ιστορία τῆς κλασσικῆς φιλολογίας ἀπό τὸ 1300 μέχρι τὸ 1850, μτφρ. B. Μοσκόβης. Αθήνα 1980)
- Sandys, J.E. *A History of Classical Scholarship*. 3 τόμοι. Κέμπριτζ 1906-8²
- Wilamowitz-Moellendorff, U. von. *Geschichte der Philologie*. Λιψία 1921/1959 (= *History of Classical Philology*. Translated from the German by A. Harris. Edited with Introduction and Notes by H. Lloyd-Jones. Λονδίνο 1982· *Ιστορία τῆς κλασσικῆς φιλολογίας*. Εισαγωγή και σημειώσεις Hugh Lloyd-Jones, μτφ. I.N. Καζάζης με τη συνεργασία του Αλέξανδρου Καζάζη. Θεσσαλονίκη 2005)
- Ρεγκάκος, Α. (επιμ.). *Oι κλασικές σπουδές στον 21ο αιώνα*. Αθήνα 2001

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

- *L'année philologique. Bibliographie critique et analytique de l'antiquité gréco-latine.* ιδρυτής J. Marouzeau, επιμ. J. Ernst. Παρίσι 1928 κ.ε. (περιέχει βιβλιογραφία από το 1924 κι έπειτα)
(Ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.annee-philologique.com>)
- Βιβλιογραφικό παράρτημα στο περιοδικό: *Gnomon. Kritische Zeitschrift für die gesamte klassische Altertumswissenschaft.* Τόμ. 1-20 Βερολίνο, τόμ. 21 κ.ε. Μόναχο
- *Bryn Mawr Classical Review (BMCR)*: Βιβλιοκρισίες για τα νέα βιβλία που κυκλοφορούν και κάθε μήνα κατάλογος των νέων δημοσιεύσεων. Διεύθυνση στο διαδίκτυο: <http://ccat.sas.upenn.edu/bmcr>

ΓΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ - ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ ΛΕΞΙΚΑ

- *RE = Pauly's Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft.* Ιδρυτής G. Wissowa, συνεχιστές W. Kroll και K. Mittelhaus, εκδότης K. Ziegler, Στουτγάρδη 1894-1978
1η σειρά: A(al) - Q(uosenus), 49 ημίτομοι (I/1 - XXIV), 1894-1963· 2η σειρά: R(a) - Z(ythos), 19 ημίτομοι (I A 1 - X A), 1914-1972· 15 συμπληρωματικοί τόμοι 1903-1978· Γενικό ευρετήριο (Gesamtregister). I. Alphabetischer Teil, Στουτγάρδη & Βαϊμάρη 1997· Register der Nachrträge der Supplemente, από H. Gärtner & A. Wünsch, Μόναχο 1980
- *DNP = Cancik, H. & H. Schneider (εκδ.). Der Neue Pauly. Enzyklopädie der Antike.* 16 τόμοι. Στουτγάρδη & Βαϊμάρη 1996 κ.ε.
- *KLP = Ziegler, K. et al. (εκδ.). Der Kleine Pauly. Lexikon der Antike auf der Grundlage von Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft.* 5 τόμοι. Στουτγάρδη 1964-1975 (Μόναχο 1979)
- *LAW = Andresen, C. et al. (επιμ.). Lexikon der alten Welt.* 3 τόμοι. Ζυρίχη & Στουτγάρδη 1965
- *OCD = Hornblower, S. & A. Spawforth (ekd.). The Oxford Classical Dictionary.* Οξφόρδη 1996 (3η έκδοση)
- *RAC = Krauser, Th. (εκδ.) Reallexikon für Antike und Christentum. Sachwörterbuch zur Auseinandersetzung des Christentums mit der antiken Welt.* 10 τόμοι ώς τώρα. Στουτγάρδη 1941 κ.ε.
- *LexMA = Bautier, R.H., R. Auty et al. (εκδ.). Lexikon des Mittelalters.* Τόμ. 1-9. Μόναχο & Ζυρίχη 1980-98· Ευρετήριο (Registerband) επεξ. Charlotte Bretscher-Gisiger 1999
- *Kroh, P. Lexikon der antiken Autoren.* Στουτγάρδη 1972 (= Λεξικό αρχαίων συγγραφέων, μτφρ. Δ. Λυπουρλής & Λ. Τρομάρας, Θεσσαλονίκη 1996)
- *Grand, M. Greek and Latin Authors 800 B.C. - A.D. 1000.* Νέα Υόρκη 1980

- Berkowitz, L. et al. *Thesaurus Linguae Graecae. Canon of Greek Authors and Works*. Νέα Υόρκη & Οξφόρδη 1990³
- Schmitt, H.H. (εκδ.). *Lexikon des Hellenismus*. Wiesbaden 2005
- Roscher, W.H., *Ausführliches Lexikon der griechischen und römischen Mythologie*. Τόμοι I-VII, Λιψία 1884-93 (ανατύπωση 10 τόμοι Hildesheim 1977-78)
- LIMC = *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*, 16 ημίτομοι, Ζυρίχη & Μόναχο 1981-97· Ευρετήρια, 2 τόμοι, Ζυρίχη & Μόναχο 1999-2000

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Handbuch der Altertumswissenschaft (HdA), ιδρ. Iwan von Müller, επεκτάθηκε από τον W. Otto, συνεχιστής H. Bengtson, Μόναχο 1885 κ.ε.

Μέρος I: *Einleitende Disziplinen und Hilfsdisziplinen* (Εισαγωγικοί και βοηθητικοί κλάδοι)

Μέρος II: *Griechische Grammatik, lateinische Grammatik, Rhetorik und Stillehre* (Αρχαία ελληνική γραμματική, Λατινική γραμματική, Ρητορική και Ύφολογία)

1ο τμήμα (II.1):

Schwyzer, E., *Griechische Grammatik*. II.1.1: *Allgemeiner Teil. Lautlehre, Wortbildung, Flexion*. Μόναχο 1943/1977. II.1.2: *Syntax und syntaktische Stilistik*. Συμπλήρωση και έκδοση από τον A. Debrunner, Μόναχο 1950/1975 (= *H σύνταξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας*, μτφρ. Γ.Ε. Παπατσίμπας - Π. Χαιρόπουλος, επιμ. Γ.Ε. Παπατσίμπας, Αθήνα 2002). II.1.3: Ευρετήριο, εκδ. D.J. Georgakas, Μόναχο 1968³. II.1.4: Ευρετήριο χωρίων για τους τόμους 1 και 2, επεξεργ. F. Radt, εκδ. St. Radt, Μόναχο 1971

2ο τμήμα (II.2):

Leumann, M., J.B. Hoffmann & A. Szantyr, *Lateinische Grammatik. Auf der Grundlage des Werkes von F. Scholz - J.H. Schmalz*. II.2.1: *Laut- und Formenlehre*, Μόναχο 1926²/1977. II.2.2: *Lateinische Syntax und Stilistik. Mit dem allgemeinen Teil der lateinischen Grammatik*, Μόναχο 1965/1972

3ο τμήμα (II.3):

Martin, J., *Antike Rhetorik. Technik und Methode*. Μόναχο 1974

Μέρος III: *Geographie und Geschichte* (Γεωγραφία και ιστορία)

Μέρος IV: *Altertümer* (Αρχαιότητες)

Μέρος V: *Geistesgeschichte* (Ιστορία του πνεύματος)

Μέρος VII: *Griechische Literaturgeschichte* (Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας)

Schmid, W. & O Stählin, *Geschichte der griechischen Literatur. Auf der Grundlage von W. von Christ, Griechische Literaturgeschichte*

VII.1.: W. Schmid, *Die klassische Periode der griechischen Literatur*. VII.1.1: *Die griechische Literatur vor der attischen Hegemonie*. Μόναχο 1929/1974. VII.1.2: *Die griechische Literatur in der Zeit der attischen Hegemonie vor dem Eingreifen der Sophistik*. Μόναχο 1934/1974. VII.1.3: *Die griechische Literatur in der Zeit der attischen Hegemonie nach dem Eingreifen der*

Sophistik. 1ος ημίτομος, Μόναχο 1940 / 1961. VII.1.4: *Die griechische Literatur in der Zeit der attischen Hegemonie nach dem Eingreifen der Sophistik.* 2ος ημίτομος, 1ο τμήμα, Μόναχο 1946/1959. VII.1.4: *Die griechische Literatur in der Zeit der attischen Hegemonie nach dem Eingreifen der Sophistik.* 2ος ημίτομος, 2ο τμήμα, Μόναχο 1948/1964.

VII.2: W Schmid & O. Stählin, *Die nachklassische Periode der griechischen Literatur.* VII.2.1: *Die nachklassische Periode der griechischen Literatur von 320 v. Chr. bis 100 n. Chr.* Μόναχο 1920/1974. VII.2.1: *Die nachklassische Periode der griechischen Literatur von 100 bis 530 n. Chr.* Μόναχο 1924/1961

Μέρος VIII: *Römische Literaturgeschichte* (Ιστορία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας)

Μέρος IX: *Literaturgeschichte des Mittelalters* (Ιστορία της μεσαιωνικής λογοτεχνίας)

Μέρος X: *Rechtsgeschichte des Altertums* (Ιστορία του αρχαίου δικαίου)

Μέρος XII: *Byzantinisches Handbuch* (Βυζαντινά εγχειρίδια)

ΛΕΞΙΚΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Liddell, H. & R. Scott, *A Greek-English Lexicon. A New Edition*, rev. ... by St. Jones & R. McKenzie. Οξφόρδη 1940⁹ (ανατύπωσεις). *Revised Supplement*, ed. by P.G.W. Glare with the assistance of A.A. Thomson, Οξφόρδη 1996 (= Μέγα λεξικόν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης μεταφρασθέν ύπο Ξ.Π. Μόσχου διά πολλῶν δέ βυζαντινῶν λέξεων καὶ φράσεων πλουτισθέν καὶ ἐκδοθέν ἐπιστασίᾳ Μ. Κωνσταντινίδου, 4 τόμοι, Αθῆνα 1906 (επανειλημμένες επανεκδόσεις). Συμπλήρωμα σχεδιασθέν ύπο Κ. Γεωργούλη, συνταχθέν δέ ύπο ὄμαδος φιλολόγων ἐπιστασίᾳ Π. Γεωργούντζου, Αθῆνα 1972 (τόμ. I: Α-Κ), 1977 (τόμ. II: Λ-Ω).
- Δημητράκος, Δ., *Μέγα λεξικόν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης*, 9 τόμοι, Αθήνα 1936-50
- Σταματάκος, Ι.Δρ., *Λεξικόν ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης*, Αθήνα 1949
- Montanari, F., *Vocabulario della lingua greca*. Τορίνο 2004² (= Montanari, F., *Σύγχρονο λεξικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας*, επιμ. Α. Ρεγκάκος, Αθήνα 2013)
- Adrados, F.R., *Diccionario Griego Espanol (DGE)*. Τόμοι 1-6 (α-έκπελεκάω), Μαδρίτη 1980 κ.ε.
- Passow, F., *Handwörterbuch der griechischen Sprache*. 4 τόμοι, Λιψία 1841⁵ (ανατύπωση 1971)
- Pape, W., *Griechisch-deutsches Handwörterbuch*. 2 τόμοι, Braunschweig 1880³ (ανατύπωση Graz 1954)
- Stephanus, H., *Thesaurus Graecae Linguae*, 3η ἐκδοση επιμ. C.B. Hase, W. Dindorf, L. Dindorf, 8 τόμοι. Παρίσι 1829 (ανατύπωση Graz 1954)

Ηλεκτρονική ιστοσελίδα λεξικών της αρχαίας ελληνικής γλώσσας:
https://lsj.gr/wiki/Main_Page

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΛΕΞΙΚΑ

- *Lexikon des friühgriechischen Epos (LfgrE)*, begr. von B. Snell, fortges. von H. Erbse und W. Bühler, Γοτίγγη 1955 κ.ε. (μέχρι στιγμής 20 τεύχη -πών)
- Preisigke, F., *Wörterbuch der griechischen Papyrusurkunden*, vollendet und hrsg. von E. Kießling, 3 τόμοι, Βερολίνο 1925-31, Συμπλήρωμα 2 (1967-76), hrsg. von H.-A. Rupprecht, bearb. von F. Jördens, Wiesbaden 1991
- Bauer, W., *Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur*, 6. völlig neu bearb. Aufl. hrsg. von K. und B. Aland, Βερολίνο & Νέα Υόρκη 1988
- Lampe, G.W.H., *A Patristic Greek Lexicon*, Οξφόρδη 1975²
- Sophocles, E.A, *Greek Lexicon of the Roman and Byzantine Period*, Cambridge 1914 (ανατύπωση Νέα Υόρκη 1943)

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ ΛΕΞΙΚΑ

- Frisk, H., *Griechisches etymologisches Wörterbuch*, 3 τόμοι, Χαϊδελβέργη 1973-79³
- Chantraine, P., *Dictionnaire étymologique de la langue grecque. Histoire des mots.* 4 τόμοι, Παρίσι 1968-80
- Hofmann, J.B., *Etymologisches Wörterbuch des Griechischen*, Darmstadt 1971² (= Έτυμολογικόν λεξικόν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, μτφρ. Α.Δ. Παπανικολάου. Αθήνα 1989)

ΛΕΞΙΚΑ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

- Fraser, P.M. & E. Matthews (επιμ.), *A Lexicon of Greek Personal Names*. Τόμ. I: *The Aegean Islands, Cyprus, Cyrenaica*, ed. by P.M. Fraser and E. Matthews, Οξφόρδη 1987. Τόμ. II: *Attica*, ed. by M.J. Osborne and S.G. Byme, Οξφόρδη 1994. Τόμ. III.A: *The Peloponnese, Western Greece, Sicily, and Magna Graecia*, ed. by P.M. Fraser and E. Matthews, Οξφόρδη 1997. Τόμ. III.B: *Central Greece*, ed. by P.M. Fraser and E. Matthews, Οξφόρδη 2000. Τόμ. IV: *Macedonia, Thrace, Northern Regions of the Black Sea*, ed. by P.M. Fraser, E. Matthews and R.W.V. Catling, Οξφόρδη 2005
- Pape, E., *Wörterbuch der griechischen Eigennamen*, neu bearb. von W. Benseler, 2 τόμοι, Braunschweig 1863-70³ (ανατύπωση Graz 1959)
- Bechtel, F., *Die historischen Personennamen des Griechischen bis zur Kaiserzeit*, Halle 1917
- Preisigke, F., *Namenbuch, enthaltend alles griechischen, lateinischen, ... Menschennamen, soweit sie in griechischen Urkunden Ägyptens sich vorfinden*, Heidelberg 1922

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Α) ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Horrocks, G, *Greek: A History of the Language and its Speakers*. Λονδίνο 1997 (= Ελληνικά: Ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της, εισαγ. - μτφρ. Μ. Σταύρου & Μαρία Τζεβελέκου, Αθήνα 2006)
- Adrados, F.R., *Historia de la lengua griega. De los orígenes a nuestros días*, Μαδρίτη 1999 (= *Geschichte der griechischen Sprache. Von den Anfängen bis heute*, Στουτγάρδη 2002)
- Allen, W.S., *Vox Graeca. A Guide to the Pronunciation of Classical Greek*, Cambridge 1974² (= *Vox Graeca. Η προφορά της ελληνικής την κλασική εποχή*, μτφρ. Μ. Καρολής & Γ.Μ. Παράσογλου. Θεσσαλονίκη 2000)
- Allen, W.S., *Accent and Rhythm. Prosodic Features of Latin and Greek: A Study in Theory of Reconstruction*, Cambridge 1973
- Ανδριώτης, Ν., *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (τέσσερις μελέτες)*, Θεσσαλονίκη 1992
- Chantraine, P., *Morphologie historique du Grec*. Παρίσι 1961² (= Ιστορική μορφολογία της ελληνικής γλώσσας, μτφρ. Ν. Αγκαβανάκης, Αθήνα 1990)
- Hoffmann, O., A. Debrunner & A. Scherer, *Geschichte der griechischen Sprache*. 2 τόμοι, Βερολίνο 1969⁴ (= Ιστορία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας, μτφρ. Χ. Συμεωνίδης, Θεσσαλονίκη 1983)
- Καψωμένος, Σ.Γ., *Άπό τὴν ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας*, Θεσσαλονίκη 1985
- Κοπιδάκης, M.Z. (επιμ.), *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα 2000³
- Meier-Brügger, M., *Griechische Sprachwissenschaft*. Τόμ. 1: *Bibliographie, Einleitung, Syntax*. Τόμ. 2: *Wortschatz, Formenlehre, Lautlehre, Indizes*, Βερολίνο 1992
- Palmer, L.R., *The Greek Language*, Λονδίνο & Βοστώνη 1980
- Rix, H., *Historische Grammatik des Griechischen. Laut- und Formenlehre*, Darmstadt 1992²
- Σταματάκος, I.Δρ., *Ιστορική γραμματική τῆς ὀρχαίας Ἑλληνικῆς*, Αθήνα 1949 (1973³)
- Thomson, G., *Η ελληνική γλώσσα. Αρχαία και νέα*. Αθήνα 1989²
- Χριστίδης, Α.-Φ. (επιμ.), *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα*. Θεσσαλονίκη 2001
- Χριστίδης, Α.-Φ., *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας*. Θεσσαλονίκη 2005

Β) ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

- Schwyzer, E., *Griechische Grammatik. Auf der Grundlage von K. Brugmanns griechischer Grammatik (HdA II.1)*
- Kühner, R., *Ausführliche Grammatik der griechischen Sprache*. Μέρος I: *Elementar- und Formenlehre*, neu bearb. von Fr. Blass, 2 τόμοι. Αννόβερο & Λιψία 1890-92³ (ανατύπωση Darmstadt 1966). Μέρος II: *Satzlehre*, neu bearb. von B. Gerth, 2 τόμοι. Αννόβερο & Λιψία 1898-1904³ (ανατύπωση Darmstadt 1955· P. Κυννέρου, Μεγάλη γραμματική τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, μτφρ. Ε Σταθάκη, Αθήνα 1879)
- Zinsmeister, H. & H. Lindemann, *Griechische Grammatik*. 2 τόμοι. Μόναχο 1954 / 1955
- Οικονόμου Μ.Χ., *Γραμματική της αρχαίας Ελληνικής*. Θεσσαλονίκη 1971 (2006²)
- Τζουγανάτος, Ν.Δ., *Σύνταξις τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ὁ ὑποτεταγμένος λόγος*, Αθήνα 1963
- Απέργης, Σ., *Συντακτικό αρχαίας Ελληνικής*, Αθήνα 1990
- Μπαχαράκης, Μ.Ι., *Συντακτικό της αρχαίας Ελληνικής*, Θεσσαλονίκη 1989
- Λορεντζάτος, Π., *Ιστορικό συντακτικό της αρχαίας Ελληνικής*, Αθηνα 1989²

Γ) ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

- Gildersleeve, B.C., *Syntax of Classical Greek from Homer to Demosthenes*. 1ο μέρος: *The Syntax of the Simple Sentence embracing the Doctrine of the Moods and Tenses*. Νέα Υόρκη 1900 (ανατύπωση Γρόνινγκεν 1980)
- Goodwin, W.W., *Syntax of the Moods and Tenses of the Greek Verb*, Λονδίνο 1889 (ανατύπωση Λονδίνο 1966)
- Humbert, J., *Syntaxe grecque*, Παρίσι 1960³
- Rijksbaron, A., *The Syntax and Semantics of the Verb in Classical Greek. An Introduction*, Amsterdam 1984

Δ) ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ

- Bechtel, F., *Die griechischen Dialekte*, Βερολίνο 1921-24
- Buck, C.D., *The Greek Dialects*, Chicago 1968⁴
- Schmitt, R., *Einführung in die griechischen Dialekte*, Darmstadt 1977
- Thumb, A., *Handbuch der griechischen Dialekte*, 1ο μέρος: E. Kieckers, 2ο μέρος: A. Scherer, Χαϊδελβέργη 1932-59

E) ΥΦΟΛΟΓΙΑ

- Norden, E., *Die antike Kunstprosa vom VI. Jahrhundert v. Chr. bis in die Zeit der Renaissance*. 2 τόμοι. Λιψία 1915³
- Bers, V., *Enallage and Greek Style*, Λέιντεν 1974
- Carriere, J., *Stylistique grecque. L'usage de la phrase attique*. Παρίσι 1967
- Denniston, J.D., *Greek Prose Style*. Οξφόρδη 1952
- Denniston, J.D., *Greek particles*, Οξφόρδη 1954²
- Dover, K.J., *Greek Word Order*, Cambridge 1960
- Dover, K.J., *The Evolution of Greek Prose Style*, Οξφόρδη 1997
- Frisk, H., *Studien zur griechischen Wortstellung*, Göteborg 1933
- Moorhouse, A.C., *Studies in the Greek Negatives*, Cardiff 1959
- Schmidt, H., *Synonymik der griechischen Sprache*. Τόμοι 1-4, Λιψία 1876-78 (ανατύπωση Amsterdam 1967-69)
- Thesleff, H., *Studies in Intensification in Early and Classical Greek*, Helsingfors 1954
- Lausberg, H., *Handbuch der literarischen Rhetorik. Eine Grundlegung der Literaturwissenschaft*. Μόναχο 1960 / Στοντγάρδη 1990³ (= *Handbook of Literary Rhetoric. A Foundation for Literary Study*, Leiden 1998)

METPIKH

- Snell, B. *Griechische Metrik*. Γοτίγγη 1962³ (= Μετρική τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ποιήσεως, μτφρ. Α. Νικήτας, Αθήνα 1969)
- Maas, P. *Griechische Metrik*, στο: *Einleitung in die Altertumswissenschaft*, τόμ. 1, τεύχ. 7, Λιψία 1927³ (= *Greek Metre*, μτφρ. H. Lloyd-Jones, Οξφόρδη 1962)
- West, M.L. *Greek Metre*. Οξφόρδη 1982
- West, M.L. *Introduction to Greek Metre*. Οξφόρδη 1987 (= *Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική μετρική*, μτφρ. Μ. Ξανθού & Κ. Τυφλόπουλος, επιμ. Γ.Μ. Παράσογλου, Θεσσαλονίκη 2004)
- Λυπουρλής, Δ., *Ἀρχαία ἐλληνική μετρική. Μιά πρώτη προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη 1975

ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΤΟΥΣ

A) ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Hall, F.W. *A Companion to the Classical Texts*. Οξφόρδη 1913 (ανατύπωση Hildesheim 1968)
- *Geschichte der Textüberlieferung der antiken und mittelalterlichen Literatur*. Τόμ. 1: H. Hunger (επιμ.). *Antikes und mittelalterliches Buch- und Schriftwesen. Überliferungsgeschichte der antiken Literatur*. Ζυρίχη 1961
- Pasquali, G. *Storia della tradizione e critica del testo*. Φλωρεντία 1962²/1974
- Reynolds, L.D. & N.G. Wilson. *Scribes and Scholars. A Guide to the Transmission of Greek and Latin Literature*. Οξφόρδη 1991³ (= Ἀντιγραφεῖς καὶ φιλόλογοι, μτφρ. N. Παναγιωτάκης, Αθήνα 1981)
- Wilson, N.G. *Scholars of Byzantium*. Λονδίνο 1983 (= Οι λόγιοι στο Βυζάντιο, μτφρ. N. Κονομής, Αθήνα 1991)

B) ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

- Maas, P. *Textkritik*. Λιψία 1960⁴ (= *Κριτική τῶν κειμένων*, μτφρ. N. Χιονίδης, Αθήνα 1975)
- West, M.L. *Textual Criticism and Editorial Technique Applicable to Greek and Latin Texts*. Στοντγάρδη 1973 (= *Κριτική τῶν κειμένων καὶ τεχνική τῶν ἐκδόσεων*, μτφρ. Γ.Μ. Παράσογλου, Αθήνα 1989)
- Dow, St. *Conventions in Editing. A Suggested Reformation of the Leiden System*. Durham 1969
- Kenney, E.J. *The Classical Text. Aspects of Editing in the Age of the Printed Book*. Berkeley & Los Angeles 1974
- Renehan, R. *Greek Textual Criticism. A Reader*. Cambridge/Mass. 1969
- Stählin, O., *Editionstechnik*. Λιψία & Βερολίνο 1914²

ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΕΣ

- Christ, W., Schmidt, W. & Stählin, O. *Geschichte der griechischen Literatur (HdA)*
- Lesky, A. *Geschichte der griechischen Literatur*, Βέρνη 1971³ (= *Ιστορία τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς λογοτεχνίας*, μτφρ. Α.Γ. Τσοπανάκης, Θεσσαλονίκη 1981⁵)

- *The Cambridge History of Classical Literature*. Τόμ. 1: Easterling, P.E. & B.M.W. Knox (επιμ.). *Greek Literature*. Cambridge κ.α. 1985 (= Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας, μτφρ. N. Κονομής, Xρ. Γρίμπα και Μαρία Κονομή, Αθηνα 1990)
- Dihle, A. *Griechische Literaturgeschichte*. Μόναχο 1998³
- Dihle, A. *Die griechische und lateinische Literatur der Kaiserzeit. Von Augustus bis Justinian*. Μόναχο 1989
- Cambiano, G., L. Canfora & D. Lanza (επιμ.). *Lo spazio letterario della Grecia antica*. Μέρος I: *La produzione e la circolazione del testo*: Τόμ. 1: *La polis*. Ρώμη 1992. Τόμ. 2: *L'ellenismo*. Ρώμη 1993. Τόμ. 3: *I Greci e Roma*. Ρώμη 1994. Μέρος II: *La ricezione e l'attualizzazione del testo*. Ρώμη 1995. Μέρος III: *Cronologia e bibliografia della letteratura grece*. Ρώμη 1996
- Montanari, F., *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας. Από τον 8ο αιώνα π.Χ. έως τον 6ο αιώνα μ.Χ.* Με τη συνεργασία του F. Montanari, επιμ. Δ. Ιακώβ – Α. Ρεγκάκος. Θεσσαλονίκη 2010

[Αναλυτικότερη επιλογή βιβλιογραφίας, η οποία εκτείνεται και σε άλλους τομείς της κλασικής φιλολογίας και αρχαιογνωσίας, παρέχει ο G. Jäger, *Eisagoge στην κλασική φιλολογία*, σελ. 240-275 της ελληνικής μετάφρασης. Για τεχνικά θέματα, π.χ. συντομογραφίες, κριτικά σύμβολα κ.τ.ό., χρήσιμη είναι η *Eisagoge* του Γ. Πίκουλα.]